

СТАНОВИЩЕ

**на проф. д-р Румен Хр. Янков
по дисертационния труд на Иван Николаев
на тема „Бежанските потоци – опасност за националната сигурност на
Република България“
за придобиване на образователна и научна степен „доктор“**

Участието в научното жури и изготвеното становище са на основание на Заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ РД 38 -673 /04.12.2018 г. и решенията от първото заседание на журито.

Професионално направление: 4.4. Науки за земята. География на населението и селищата.

Обучаващо звено: Катедра „Регионално развитие“, ГГФ, СУ.

Заглавие: „БЕЖАНСКИТЕ ПОТОЦИ – ОПАСНОСТ ЗА НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“

Име на дисертанта: Иван Николаев Николаев

1. Данни за докторанта.

Иван Николаев е редовен докторант към катедра „Регионално развитие“ на ГГФ. Роден е през 1986 г. Завършва висше образование в Софийски университет (2009-2014 г.) с квалификация „магистър по регионално развитие и политика – регионална сигурност“. Едновременно с това се обучава в Международен банков институт на НБУ (2009-2012 г.) с придобита квалификация „магистър по банков мениджмънт“. Ползва английски и немски език.

2. Данни за докторантурата.

Кандидатът е зачислен в редовна докторантура с тригодишен срок през м. юли, 2014 г. Отчислен е с право на защита със заповед на ректора от 15 юли, 2017 г. Представеният дисертационен труд е обсъден на разширено катедрено заседание на 6 юли, 2018 г.

По процедурата, регламентирана в ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ са спазени всички изисквания. Докторантът е изпълнил задълженията си по учебен план. Успешно са положени предвидените изпити, а дисертационният труд е завършен и представен в регламентираните срокове.

Представената документация пред научното жури е пълна.

3. Данни за дисертацията и автореферата.

Представеният дисертационен труд „Бежанските потоци – опасност за националната сигурност на Република България“ е с обем 196 стр. Състои се от увод, три глави и заключение. Приложена е библиография със 125 източника. Изненадва, както начинът на библиографско описание, така и сравнително малкия брой източници, особено в раздела „Книги, статии, периодика“ – общо 37. Преобладават нормативни и стратегически документи, национални и международни. Спектърът им е достатъчно широк и представителен по отношение на разработваната тема.

Основният текст заема 191 страници, вкл. таблици, диаграми, схеми и картосхеми. Положителната информационна роля на последните щеше да е по-силна и връзката с текста по-органична, ако бяха спазени правилата за последователна номерация, упоменаване на първоизточниците и за подходящо форматиране (рамка, заглавие и др.).

Първа глава разглежда основните понятия, нормативната база, касаеща бежанските въпроси и подхода на научното изследване. Втора глава съчетава историческа ретроспекция с анализ на съвременните аспекти на насилствените миграционни процеси. Трета глава засяга държавната политика в контекста на вероятностни сценарии на миграционни кризи.

Структурата на изследването е логична, обоснована. Езикът на изложение в дисертацията като цяло е ясен и прецизен. Допуснати са някои стилови и технически грешки.

Сравнително обширният автореферат (53 стр.) коректно отразява съдържанието и постигнатото в дисертационен труд.

Общото ми впечатление е, че дисертацията на Иван Николаев е самостоятелно и оригинално научно изследване, осъществено под компетентно научно ръководство. Трудът е посветен на обществено значим и много актуален проблем. Използвана е адекватна на научно-приложните задачи методика на изследване.

По темата на дисертацията е представена една научна публикация.

4. Научни приноси

Дисертационният труд показва задълбочен научноизследователски интерес на кандидата към международните миграции и миграционната политика. Приемам по същество справката на приносите, съдържаща се в автореферата, но тази самооценъчна част трябваше да е по-изчерпателна. Научните приноси на дисертационния труд на И. Николаев са теоретико-методически и научноприложни.

Към първите отнасям систематизацията по отношение на основните научни понятия, свързаната правно-нормативна база и методите за оценяването на бежанските потоци като опасност за националната сигурност.

Осъществен е критичен анализ на стратегиите на европейско и национално ниво, свързани с миграционния натиск и потенциалното му въздействие върху демографските процеси. На тази база авторът формулира собствени тези, които, макар и научно дискуссионни, обогатяват познанията и подходите към миграционния проблем. Приложена е интердисциплинарна методология в изследователска област, в която отчетливо се забелязва засилен интерес, сътрудничество, но и конкуренция на различни специалности.

Осъщественото изследване на генезиса и факторите на международните миграции в исторически план има съществено значение за научното осмисляне на съвременното им значение за европейската и националната сигурност.

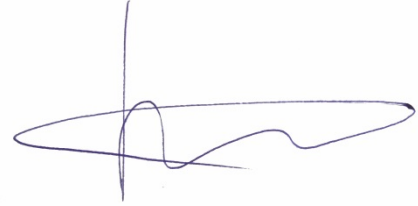
Похвална е цялостната насоченост на изследването към многостранните заплахи и аспекти пред националната сигурност на фона на азиатските и африкански миграционни вълни към Европа и Балканите. По-пряко научноприложно значение имат разработките на автора по адаптирането на унгарския опит и за необходимостта от актуализация на мерките и стратегиите на държавната политика. Направен е опит за прогнозиране на бъдещи миграционни кризи, съотв., политиките за тяхното регулиране.

5. Заключение

Дисертационният труд на Иван Николаев Николаев убедително доказва възможностите на кандидата и да осъществява задълбочени и самостоятелни научни изследвания. Дисертацията е творчески принос във важна тема на социално-икономическата и политическата география. Пожелавам на дисертанта да продължи изследванията си в тази перспективна област и да представи достигнатото в повече научни публикации.

Дисертационният труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и съответстващия правилник на СУ. Гласувам положително за присъждането на

образователна и научна степен „доктор“ на Иван Николаев Николаев, и призовавам членовете на уважаемото научно жури също да гласуват положително.

Изготвил становището:

(проф. д-р Р. Янков)

28 януари 2019 г.

Велико Търново, ВТУ